

FM: Jūlijā spēcīga izaugsme apstrādes rūpniecībā

Publicēts: 31.01.2018.

Jaunākie dati par rūpniecības produkcijas izlaidi turpina uzrādīt pozitīvu tendenci – jūlijā salīdzinājumā ar pagājušā gada attiecīgo periodu kopējais rūpniecībā saražotās produkcijas apjoms audzis par 8,3%. Tādējādi jau piekto mēnesi pēc kārtas nozarē fiksēti spēcīgi izaugsmes tempi.

Rūpniecības izaugsmi īpaši veicinājis apstrādes rūpniecības straujais pieaugums, gada izteiksmē uzrādot 10,5% kāpumu. Pēdējo reizi divciparu izaugsme apstrādes rūpniecībā tika fiksēta vien 2012. gada nogalē.

Tendences atsevišķās apstrādes rūpniecības apakšnozarēs šā gada jūlijā ir mainījušās, un lielākoties šīs izmaiņas ir pozitīvas. Pirmo reizi kopš pagājušā gada jūlija izaugsme reģistrēta pārtikas rūpniecībā, gada pieaugumam sasniedzot 4,6%. Starp pārtikas produktu grupām kāpumi fiksēti gan gaļas un gaļas produktu ražošanā, gan augļu un dārzeņu pārstrādē. Taču spēcīgāko un tajā pašā laikā negaidītu izaugsmi uzrāda zivju un vēzveidīgo pārstrāde – pieaugums par 18,9%. Tas noticis par spīti šā gada jūnijā Krievijas noteiktajam pagaidu aizliegumam importēt valstī visa veida zivju produkciju no Latvijas un Igaunijas.

Nozares pārstāvji norāda, ka aizliegums ievest zivju produkciju Krievijā licis meklēt citus noieta tirgus, pielāgojot produkciju un tās iepakojumu atbilstoši jauno potenciālo patērētāju prasībām. Tā, piemēram, Liepājā augustā tika pabeigta iekārtu uzstādīšana jaunajā zivju sāļšanas cehā, kurā pēc jaunas receptūras tiks ražoti zivju produkti Ukrainas un Baltkrievijas tirgiem. Turklāt, lai rastu noieta nestandarta zivīm, tiek plānota jaunas proteīna un zivju eļļas rūpnīcas būvniecība.

Atšķirībā no iepriekšējiem mēnešiem pieaugums fiksēts arī tekstilizstrādājumu ražošanā (+14,7% gada griezumā). Kokrūpniecība iepriekšējos divos mēnešos augusi mēreni, taču jūlijā izaugsme atkal ir kļuvusi straujāka (+7,9%). Izaugsme visdrīzāk bijusi arī farmācijas apakšnozarē, jo divu lielāko nozares uzņēmumu darbības rezultāti liecina par realizācijas apjomu stabilu pieaugumu šā gada pirmajā pusgadā (datu konfidencialitātes nolūkos statistika par izlaides apjomiem minētajā apakšnozarē kopš pērnā gada netiek publicēta). Spēcīgi pieaugumi fiksēti arī visās ar mašīnbūvi saistītajās apakšnozarēs, ko varētu skaidrot ar pērnajā gadā veiktajām investīcijām, kuru atdeve ir jūtama tagad.

Metālu ražošanā arī visticamāk bijis spēcīgs izlaides kāpums (līdzīgi kā farmācijā dati ir konfidenciali), ko nodrošinājusi AS "KVV Liepājas metalurģis" darbība. Uzņēmuma pārstāvji informē, ka ražošanas apjomi rūpnīcā ir nostabilizējušies, augustā pat nedaudz pārsniedzot plānu. Tajā pašā laikā uzņēmums saskaras ar vairākiem izaicinājumiem, piemēram, galaprodukcijas potenciālā pieprasījuma un līdz ar to cenas samazinājumu.

Taču kritums ir bijis gatavo metālizstrādājumu ražošanā – par 5,1%, salīdzinot ar jūliju gadu iepriekš. Samazinājumi ir bijuši arī citās apstrādes rūpniecības apakšnozarēs, kā nemetālisko minerālu ražošana (-10,4%), ķīmisko vielu ražošana (-6,1%) u.c., taču tos ir pārliecinoši kompensējuši pieaugumi lielajās apakšnozarēs.

Latvijas ražotāju noskaņojums augustā ir strauji uzlabojies, tā vērtībai skaitliskajā izteiksmē sasniedzot augstāko līmeni šī gada laikā. Analizējot rūpnieku konfidences detalizētāk, redzams, ka visās tās komponentēs ir vērojami mēreni uzlabojumi. Taču izteiktu kāpumu ir uzrādījis Latvijas rūpnieku novērtējums par gaidāmajiem ražošanas apjomiem turpmākajos mēnešos – no zemā 4 punktu līmeņa, kas tika fiksēts iepriekšējā mēnesī, augustā šis novērtējums ir pieaudzis līdz 12 punktiem. Pēdējo reizi tikpat augsts rūpnieku vērtējums minētajā jautājumā tika fiksēts tikai 2013. gada sākumā.

Tāpat augustā augšupejošu tendenci turpināja kopējais Eiropas Savienības Ekonomikas sentimenta indekss, tā vērtībai palielinoties jau septīto mēnesi pēc kārtas. Tas liecina par ekonomiskās aktivitātes un izaugsmes tempu stabilizēšanos reģionā. Turklāt patērētāju un uzņēmēju konfidence uzlabojas lielākajā daļā Latvijas galveno tirdzniecības partnervalstu, kas norāda uz ārējā

pieprasījuma nostiprināšanos. Tas apstiprina iepriekšminēto apgalvojumu, ka nākotnē varētu paaugstināties Latvijas rūpnieku eksporta apjomi.

Jāpiebilst, ka turpmākās izaugsmes perspektīvas rūpniecībai šogad ir labas. Lai arī atsevišķas apakšnozares vai uzņēmumi joprojām izjutīs grūtības saistībā ar ģeopolitisko konfliktu, Krievijas ekonomiskās situācijas pasliktināšanos un sankcijām, kopumā rūpnieki jau ir pierādījuši, ka, efektīvi izmantojot valsts atbalsta instrumentus un investējot pašiem, tie var kāpināt savu konkurētspēju un veiksmīgi diversificēt eksporta tirgus.

<https://www.fm.gov.lv/lv/fm-julija-speciga-izaugsme-apstrades-rupnieciba>